

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 16Co/1/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2616209026
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Majerský
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:2616209026.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Majerského a sudcov JUDr. Romana Bolebrucha a JUDr. Ivany Štíftovej, v spore žalobcu: T. W., nar. X.X.XXXX, Š. M. XXX, zastúpeného usadeným euroadvokátom Mgr. Danielom Milićom, Mokry Háj 220, proti žalovaným: 1/ Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, Štúrova 2, Bratislava, IČO: 00 166 448, 2/ Slovenská republika konajúca prostredníctvom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, Štúrova 2, Bratislava, o náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II č. k. 52C/49/2017-219, zo dňa 9.10.2019, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žalovanému 1/ a žalovanej 2/ priznáva proti žalobcovi plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu voči žalovanému 1/ a žalovanému 2/ zamietol s tým, že žalovanému 1/ a žalovanej 2/ nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Senica domáhal od žalovaného 1/ náhrady škody vo výške 2.287,14 eura, náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 5.000 eur a primeranej satisfakcie vo výške 5.000 eur, titulom nesprávneho úradného postupu v trestnom konaní. Žalobca žalobu skutkovo odôvodnil tým, že Okresná prokuratúra Bratislava II doručila na Okresný súd Bratislava II dňa 20.8.2013 obžalobu voči nemu za trestný čin vydierania spolupáchatel'stvom, pričom rozsudkom vydaným pod sp. zn. 1T/10/2013, zo dňa 16.10.2014, bol spod obžaloby oslobodený. Žalobca uviedol, že prokurátor sa odvolal a o odvolaní rozhodol Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 12.5.2015, sp. zn. 3To/8/2015, ktorým odvolanie zamietol. V žalobe tvrdil, že trestné stíhanie bolo založené len na výpovediach poškodených, pričom ich výpovede trpeli rozpormi už vo fáze prípravného konania a výsledky vyšetrovania neodôvodňovali dostatočne jeho postavenie pred súd. Mal za to, že prokurátor bol v dôkaznej núdzi, a preto mal konať v súlade s princípom in dubio pro reo. Žalobou žiadal zaplatenie majetkovej škody spočívajúcej v trovách konania za zastupovanie advokátom Marekom Parom vo výške 2.287,14 eura; náhradu nemajetkovej ujmy spočívajúcej v poškodení dobrého mena vo výške 5.000 eur a primeranú satisfakciu vo výške 5.000 eur z dôvodu neprimerane dlhého trvania trestného konania.

2. Súd prvej inštancie na úvod skonštatoval, že uznesením č. k. 52C/49/2017-187, zo dňa 4.4.2019, bol do konania pripustený žalovaný 2/.

3. Pokiaľ ide o stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 C.s.p.), súd prvej inštancie z pripojeného trestného spisu vedeného na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 1T/106/2013 zistil, že uznesením ČVS: ORP- 7323/1-OVK-B2-2007-Mé, zo dňa 10.1.2008, bolo voči žalobcovi

vznesené obvinenie za zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 a ods. 2 písm. d) Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona, pričom žalobcovi bolo uznesenie o vznesení obvinenia doručené 18.1.2008. Ustálil, že 19.8.2013 podala Okresná prokuratúra Bratislava II obžalobu na Okresný súd Bratislava II, ktorému bola doručená dňa 20.8.2013. Mal za preukázané, že žalobca bol rozsudkom Okresného súdu Bratislava II č. k. 1T/106/2013-397, zo dňa 16.10.2014, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3To/8/2015, zo dňa 12.5.2015, spod obžaloby oslobodený.

4. Súd prvej inštancie podotkol, že žalovaný 1/ bol v žalobe riadne označený tak, ako predpokladá Civilný sporový poriadok v ustanovení § 135 ods. 2, pričom takto označený subjekt ako orgán verejnej správy má procesnú spôsobilosť, preto je samostatným subjektom, ktorý môže byť nositeľom práv aj povinností. Ozrejmil, že povinnosťou súdu tak nebolo odstraňovať nedostatok označenia strany sporu. Zdôraznil, že žalovaný 1/ však v tomto spore nebol pasívne vecne legitimovaný, nakoľko pokiaľ ide o nároky uplatnené podľa zákona č. 514/2003 Z. z., tak zodpovednostným subjektom je vždy štát, a preto subjektom, ktorý je pasívne vecne legitimovaný je len Slovenská republika, nie štátne orgány, ktoré môžu byť iba oprávnené v zmysle zákona za štát konať. S poukazom na uvedené súd prvej inštancie žalobcovi nárok voči žalovanému 1/ nepriznal.

5. Súd prvej inštancie objasnil, že vzhľadom na žalovanou 2/ vznesenú námietku premlčania sa v prvom rade zaoberal jej dôvodnosťou. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že voči žalobcovi bolo uznesenie (o vznesení obvinenia) vznesené dňa 10.1.2008, a žalobca sa o ňom dozvedel jeho doručením dňa 18.1.2008. Poukázal na to, že nasledovným dňom mu začala plynúť 10 ročná objektívna premlčacia lehota na uplatnenie žalovaného nároku a táto uplynula dňa 19.7.2018, teda po uplynutí 10 rokov a 6 mesiacov, ktoré bolo nutné pripočítať, nakoľko lehota potrebná na predbežné prejednanie nároku (v trvaní najviac 6 mesiacov) sa podľa platnej právnej úpravy nezapočítava do plynutia objektívnej ani subjektívnej premlčacej lehoty. Pripomenul, že žalobca bol právoplatne oslobodený spod obžaloby dňa 12.5.2015, pričom dňom nasledujúcim po tomto dni mu začala plynúť subjektívna 3 ročná premlčacia doba, ktorá uplynula dňa 13.11.2018, t. j. po uplynutí 3 rokov a 6 mesiacov. Skonštatoval, že žalobca si svoj nárok voči žalovanej 2/ riadne uplatnil až podaním z 27.2.2019, ktorým navrhol pristúpenie ďalšieho subjektu na strane žalovaného, a preto je zrejmé, že žaloba voči žalovanej 2/ bola podaná po uplynutí objektívnej, ako aj subjektívnej premlčacej lehoty (plynúcej v objektívnej premlčacej dobe).

6. Na uvedenom základe súd prvej inštancie za použitia čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, § 3 ods. 1 písm. a) a písm. d), ods. 2, § 4 ods. 1 písm. f), § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, ods. 2, § 15 ods. 1, ods. 2, § 16 ods. 4 prvá veta, § 17 ods. 1 až ods. 4, § 19 ods. 1 až ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. účinného v čase vydania rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 135 ods. 1, ods. 2 C.s.p., žalobu voči žalovanému 1/ a žalovanej 2/ zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p., poznamenajúc, že v spore úspešní žalovaní 1/ a 2/ majú nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, avšak nakoľko sami uviedli, že si nárok na náhradu trov konania neuplatňujú a taktiež im žiadne trovy v konaní nevznikli (nevplyvávajú zo spisu), tak im súd prvej inštancie v súlade s princípom racionality nárok na náhradu trov konania nepriznal.

7. Proti rozsudku podal žalobca odvolanie a žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Podstatným zhrnutím skutkových tvrdení a právnych argumentov jeho odvolania (§ 393 ods. 2 C.s.p.) bola námietka nesprávneho právneho posúdenia veci. Zastával názor, že súd prvej inštancie pochybil, keď posúdil námietku premlčania ako dôvodnú. Argumentoval, že súd prvej inštancie opomenul vziať do úvahy fakt, že rozhodnutie, ktoré má na mysli § 19 ods. 2 zákona 514/2003 Z. z., je predovšetkým obžaloba. Dôvodil, že až od tohto okamihu je možné počítať 10 ročnú objektívnu premlčaciu lehotu, ktorá v tomto prípade ešte neuplynula. Súdu prvej inštancie vytýkal, že sa nezaoberal námietkou, že aj keby bol jeho nárok teoreticky premlčaný, nebolo možné prihliadnuť na žalovaným vznesenú námietku premlčania z dôvodu rozporu s dobrými mravmi. Argumentoval, že nie je jeho vina, že trestné konanie trvalo 7 rokov. Uzavrel, že za výkon práva v rozpore s dobrými mravmi možno považovať také konanie, ktorého cieľom nie je dosiahnutie účelu a zmyslu sledovaného právnou normou, ale ktoré je v rozpore s ustálenými dobrými mravmi vedené s úmyslom spôsobiť ujmu inému účastníkovi.

8. Žalovaný 1/ vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu žiadal odvolanie ako nedôvodné zamietnuť. Stotožnil sa s výrokmi ako aj s odôvodnením napadnutého rozsudku. Skonštatoval, že nesprávne označenie

žalovaného v žalobe vypracovanej advokátom nemôže byť na škodu žalovaného a na uvedenom základe súhlasil s tým, že súd prvej inštancie žalobu z dôvodu premlčania voči žalovanej 2/ zamietol.

9. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ďalej len „C.s.p.“), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 a contrario C.s.p., keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem; dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správny, preto ho v súlade s § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil. Rozsudok verejne vyhlásil 28.9.2021 (§ 219 ods. 3 C.s.p.).

10. Pretože odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 387 ods. 2 C.s.p.).

11. Podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy SR každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

12. Podľa § 3 ods. 1 písm. a) a d) zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom.

13. Podľa § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z. z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu f) Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

14. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

15. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

16. Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

17. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

18. Podľa § 16 ods. 4 veta prvá zákona č. 514/2003 Z. z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

19. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

20. Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

21. Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.

22. Podľa § 19 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. najneskôr sa právo na náhradu škody premlčí za desať rokov odo dňa, keď bolo poškodenému doručené (oznámené) rozhodnutie, ktorým mu bola spôsobená škoda; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví alebo škodu spôsobenú rozhodnutím podľa § 7 a 8.

23. Podľa 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

24. Vo vzťahu k podstatným tvrdeniam žalobcu v odvolaní, s ktorými sa odvolací súd musí v odôvodnení vysporiadať (§ 387 ods. 3 C.s.p.) hodno podotknúť, že ide v celom rozsahu o nedôvodnú argumentáciu a to s poukazom na správne vyhodnotenie skutkových a právnych okolností vedúcich k zamietnutiu žaloby voči žalovaným 1/ a 2/. Súd prvej inštancie v preskúmvanej veci vykonal náležité dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností dôležitých pre posúdenie (ne)dôvodnosti žaloby, ako aj na zistenie relevantnosti tvrdení žalovaných z hľadiska skutočností uvádzaných na svoju obranu. Zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania v súlade s § 191 ods. 1 C.s.p. súd prvej inštancie dospel k správnym skutkovým záverom a na ich základe vyvodil aj správny právny záver o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného 1/, a dôvodnosti námietky premlčania vznesenej žalovanou 2/. Napadnutý rozsudok spĺňa požiadavku na riadne odôvodnenie rozsudku v zmysle § 220 ods. 2 C.s.p.

25. Právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio iuris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio facti), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

26. Zásada hospodárnosti konania vedie konajúci súd k tomu, aby prednostne posúdil v konaní vznesenú námietku premlčania vzhľadom na to, že v prípade jej oprávnenosti takýto postup vedie k rýchlemu vydaniu rozhodnutia vo veci samej, bez potreby vykonávania ďalších dôkazov (R 29/1983 a rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 82/2009, 1 Cdo 43/2009, 2 Cdo 194/2011, 3 Cdo 231/2009, a iné).

27. A preto v nadväznosti na námietku žalobcu v odvolaní, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil otázku premlčania jeho nároku voči žalovanej 2/ na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd konštatuje, že zákon č. 514/2003 Z. z. rozlišuje objektívnu a subjektívnu lehotu premlčania práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci. Subjektívna premlčacia lehota (bez ohľadu na to, či škoda bola spôsobená nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci, alebo jeho nesprávnym úradným postupom) je trojročná a začína plynúť odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Pokiaľ je však podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia orgánu verejnej moci, plynie táto trojročná premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia príslušného orgánu, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie orgánu verejnej moci, ktorým bola spôsobená škoda. Čo sa týka objektívnej premlčacej lehoty práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, tá je v prípade zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu verejnej moci desať ročná a začína plynúť odo dňa, keď bolo poškodenému doručené (oznámené) rozhodnutie, ktorým mu bola spôsobená škoda (táto premlčacia lehota sa neuplatňuje, ak ide o škodu na zdraví alebo škodu spôsobenú rozhodnutím podľa § 7 a § 8 zákona č. 514/2003 Z. z.).

28. Zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi bola odčinená. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby (ako je tomu aj v prejednávanej veci), treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal, a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Rozhodujúcim

meradlom opodstatnenosti zákonnosti začatia vedenia trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 MCdo 15/2009). Zákon č. 514/2003 Z. z. výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade oslobodenia obžalovaného spod obžaloby. Rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít však dospela k záveru, že ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom treba vychádzať z analogického výkladu úpravy najbližšej, a to z úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenej nezákonným rozhodnutím (uznesením o vznesení obvinenia). Rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má v tomto zmysle tiež zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby. Skutočnosť, že nedošlo k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie, na tom nič nemení. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž v tomto prípade neviaže na (ne)správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania (obdobne uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/66/2018).

29. Na uvedenom základe odvolací súd konštatuje, že v prejednávanom spore je nutné počítať objektívnu premlčaciu lehotu odo dňa doručenia nezákonného rozhodnutia žalobcovi, t. j. od doručenia uznesenia o vznesení obvinenia (§ 19 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.). Zo skutkového stavu tak ako ho zistil súd prvej inštancie, a ktorým je odvolací súd viazaný (§ 383 C.s.p.) vyplýva, že uznesenie o vznesení obvinenia bolo žalobcovi doručené 18.1.2008, a teda právo na náhradu škody sa žalobcovi v tomto prípade premlčí za desať rokov od tohto dňa. Je však potrebné prihliadnuť aj na skutočnosť, že vzhľadom na to, že nárok žalobcu podliehal predbežnému prerokovaniu s príslušným orgánom (podľa § 15 zákona č. 514/2003 Z. z.), podľa § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. premlčacia lehota neplynula počas predbežného prerokovania nároku, najdlhšie počas 6 mesiacov; objektívna premlčacia lehota tak uplynula najneskôr dňom 18.7.2018, a keďže žalobca si nárok voči žalovanej 2/ uplatnil až podaním zo dňa 27.2.2019, ktorým navrhol pristúpenie žalovanej 2/ do konania, treba konštatovať, že žalobca si uplatnil nárok voči žalovanej 2/ po uplynutí objektívnej premlčacej lehoty.

30. Pri posudzovaní plynutia subjektívnej premlčacej lehoty vychádzal odvolací súd z toho, že žalobca sa o tom, že mu vznikla škoda dozvedel najneskôr právoplatnosťou oslobodzujúceho rozsudku Okresného súdu Bratislava II č. k. 1T/106/2013-397, zo dňa 16.10.2014, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3To/8/2015, t. j. dňa 12.5.2015, nakoľko už týmto okamihom vedel, že bol spod obžaloby oslobodený a teda nielen, že rozhodnutie o vznesení obvinenia bolo nezákonné, ale aj to, že štát zodpovedá za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. Vzhľadom k tomu, že v zmysle ustálenej judikatúry má oslobodenie spod obžaloby rovnaký význam, ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť, tak v súlade s § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. je nutné počítať subjektívnu premlčaciu lehotu odo dňa doručenia oslobodzujúceho rozsudku žalobcovi, t. j. najneskôr odo dňa 12.5.2015, kedy oslobodzujúci rozsudok nadobudol právoplatnosť (keďže pre nadobudnutie právoplatnosti rozhodnutia je nevyhnutné jeho doručenie). Trojročná subjektívna premlčacia lehota tak žalobcovi uplynula najneskôr dňa 12.11.2018, pri zohľadnení skutočnosti, že vzhľadom na to, že jeho nárok podliehal predbežnému prerokovaniu s príslušným orgánom (podľa § 15 zákona č. 514/2003 Z. z.), t. j. pri zohľadnení, že premlčacia lehota v zmysle § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. neplynula počas predbežného prerokovania nároku, najdlhšie počas 6 mesiacov. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca si svoj nárok voči žalovanej 2/ uplatnil až podaním zo dňa 27.2.2019, ktorým navrhol pristúpenie žalovanej 2/ do konania, odvolací súd sa stotožňuje s právnym záverom súdu prvej inštancie, že námietka premlčania bola žalovanou 2/ vznesená dôvodne, nakoľko nárok bol voči žalovanej 2/ uplatnený až po uplynutí subjektívnej aj objektívnej premlčacej lehoty v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z.

31. Pokiaľ ide o námietku žalobcu, že nie je možné prihliadnuť na žalovanou 2/ vznesenú námietku premlčania z dôvodu rozporu s dobrými mravmi, odvolací súd považuje za potrebné ozrejmiť, že v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít (Čl. 4 ods. 2 Základných princípov C.s.p.) možno vznesenie námietky premlčania v určitých výnimočných situáciách považovať za neúčinné v prípadoch, ak by bola námietka premlčania vznesená v rozpore s dobrými mravmi. V rozpore s dobrými mravmi môže byť len taký výkon práva stranou sporu, ktorý je výrazom zneužitia tohto práva na úkor druhej strany sporu, pričom vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania môže o takýto prípad ísť len vtedy, ak druhá strana sporu márne uplynutie premlčacej doby nezavinila a voči nej by za tejto situácie priznanie účinkov premlčania bolo neprimerane tvrdým postihom. Pre posúdenie tejto primeranosti je potrebné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu, najmä vziať do úvahy charakter uplatneného práva, jeho rozsah a dôvody, pre ktoré právo nebolo uplatnené pred uplynutím premlčacej doby (obdobne uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 176/2011, zo dňa 20.4.2011).

32. Hodno podotknúť, že odopretie výkonu práva uplatniť námietku premlčania predstavuje veľký zásah do právnej istoty, ktorá je taktiež hodnotou chránenou ústavným poriadkom. Z uvedeného dôvodu prevážia dobré mravy nad právnou istotou iba vo výnimočných prípadoch. Korektív dobrých mravov sa aplikuje napríklad v prípade, ak sa poškodený dozvie o vzniku škody až po uplynutí objektívnej premlčacej doby, t. j. v prípade, keď poškodený nemal reálnu možnosť uplatniť si svoj nárok včas. V nadväznosti na uvedené odvolací súd konštatuje, že na prejednávany spor nemožno aplikovať korektív dobrých mravov, nakoľko žalobcovi nebolo reálne zabránené vo včasnom uplatnení jeho nároku v rámci plynutia premlčacích lehôt. Žalobcovi objektívna premlčacia lehota uplynula najneskôr dňom 18.7.2018, pričom o tom, že mu vznikla škoda sa dozvedel najneskôr právoplatnosťou oslobodzujúceho rozsudku Okresného súdu Bratislava II č. k. 1T/106/2013-397, zo dňa 16.10.2014, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3To/8/2015, t. j. dňa 12.5.2015. Žalobca mal teda takmer tri roky na uplatnenie svojho práva predtým, ako mu uplynula objektívna premlčacia lehota. Na uvedenom základe dospel odvolací súd k záveru, že v tomto spore nejde o prípad, kedy by bolo v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít v Slovenskej republike možné (a nutné) aplikovať vo vzťahu k námietke premlčania vznesenej žalovanou 2/ korektív dobrých mravov; námietka premlčania vznesená žalovanou 2/ v prvoinštančnom konaní je teda účinnou procesnou obranou.

33. Žalobca síce výslovne uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie napáda vo všetkých výrokoch, čiže aj proti výroku, ktorým súd prvej inštancie zamietol žalobu voči žalovanému 1/ z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie, avšak v odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, z ktorých by mohol odvolací súd vyvodiť, v čom konkrétne považuje žalobca túto časť rozsudku súdu prvej inštancie za nesprávnu. Napriek uvedenému nedostatku odvolania odvolací súd uvádza, že sa za použitia § 3 a § 4 zákona č. 514/2003 Z. z. stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že žalovaný 1/ nie je pasívne vecne legitimovaný v konaní; štát podľa zákona č. 514/2003 Z. z. ako zodpovedný subjekt zodpovedá za subjekt (orgán), ktorý škodu, či nemajetkovú ujmu zapríčinil. Tým je orgán štátu alebo orgán spoločenskej organizácie, na ktorú sa preniesli úlohy štátneho orgánu, a pretože štát zodpovedá za tieto orgány, ony sami nie sú subjektmi zodpovednostného vzťahu. Ak žalobca podal žalobu proti inému subjektu (v tomto prípade žalovanému 1/) než štátu, nemôže byť tento iný subjekt nositeľom právnych povinností vyplývajúcich zo zodpovednosti za škodu vzniknutú z nezákonného rozhodnutia, čím nemá pasívnu vecnú legitímáciu (obdobne rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 185/2007, zo dňa 21.8.2008).

34. Na uvedenom základe s poukazom na správne vyhodnotenie skutkových a právnych okolností vedúcich k posúdeniu, že námietka premlčania bola zo strany žalovanej 2/ vznesená dôvodne a nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného 1/, neboli žalobcom uvádzané tvrdenia v odvolaní ďalej spôsobilé zmeniť správnosť záverov napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, na ktorých založil svoje rozhodnutie, keď ani v odvolacom konaní neboli zistené nové rozhodujúce skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mohli privodiť priaznivejšie rozhodnutie v prospech žalobcu. Odvolací súd tak neakceptoval opodstatnenosť dôvodov, na ktoré žalobca poukazoval vo svojom odvolaní a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

35. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. a § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanému 1/ a žalovanej 2/ priznal proti žalobcovi plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko mali vo veci plný úspech.

36. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).